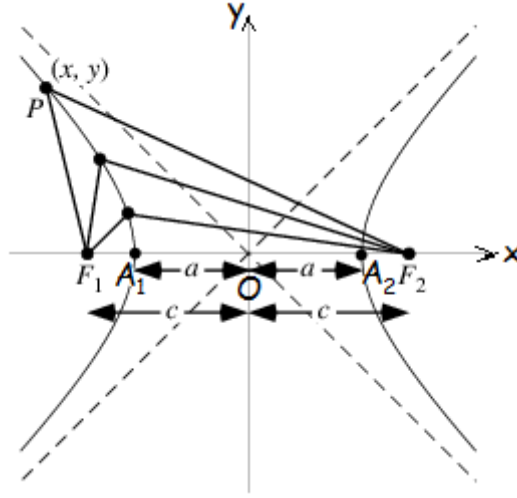

=HİPERBOL=

Sabit iki noktaya uzaklıkları farkının mutlak değeri sabit olan noktaların geometrik yerine **HİPERBOL** denir.

$F_1(-c, 0)$, $F_2(c, 0)$ **ODAKLAR**

$A_1(-a, 0)$, $A_2(a, 0)$ **ASAL EKSEN KÖŞELERİ**

$(a < c)$

$$||PF_1| - |PF_2|| = 2a$$

Hiperbol üzerindeki $P(x, y)$ noktası için;

$$\sqrt{(x-c)^2 + y^2} - \sqrt{(x+c)^2 + y^2} = 2a.$$

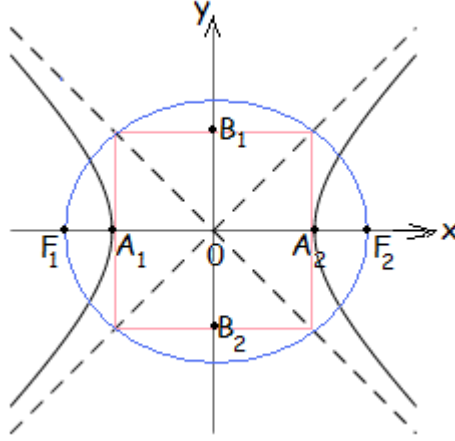
$$x^2(c^2 - a^2) - a^2 y^2 = a^2(c^2 - a^2),$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{c^2 - a^2} = 1.$$

$$b^2 \equiv c^2 - a^2,$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

Merkezil Hiperbol Denklemi

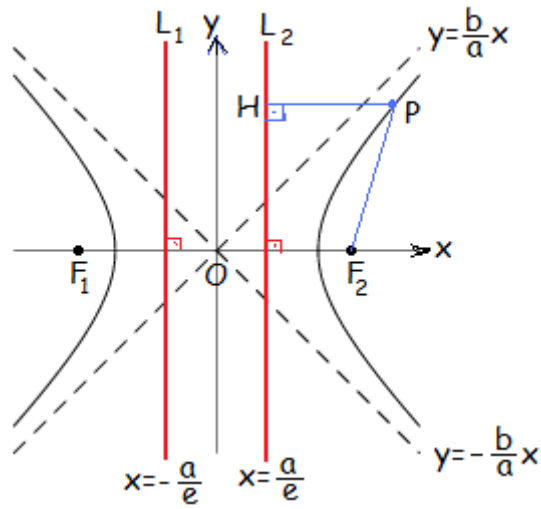

$B_1(0, b)$, $B_2(0, -b)$ **YEDEK EKSEN KÖŞELERİ**

$$c^2 = a^2 + b^2$$

Kenar uzunlukları $2a$ ve $2b$ olan dikdörtgenin köşegen doğruları **ASİMPTOT**

$$y = \pm \frac{b}{a}x \quad \text{Asimptot denklemleri}$$

$$\frac{|PF_2|}{|PH|} = e = \frac{c}{a} \quad \text{DIŞ MERKEZLİK}$$

$$L_1: x = -\frac{a}{e} = -\frac{a^2}{c}, \quad L_2: x = \frac{a}{e} = \frac{a^2}{c} \quad \text{DOĞRULTMAN}$$

$$\text{PARAMETRE} = \frac{2b^2}{a}$$

ÖRNEK:

(-3,0) ve (3,0) noktalarına olan uzaklıkları farkı 5 birim olan noktaların geometrik yerinin denklemini bulunuz?

ÇÖZÜM:

Koşulu sağlayan noktalar $P(x,y)$ olsun.

$$\sqrt{(x+3)^2 + y^2} - \sqrt{(x-3)^2 + y^2} = 5$$

$$\sqrt{(x+3)^2 + y^2} = 5 + \sqrt{(x-3)^2 + y^2}$$

$$(x+3)^2 + y^2 = 25 + (x-3)^2 + y^2 + 10\sqrt{(x-3)^2 + y^2}$$

$$12x - 25 = 10\sqrt{(x-3)^2 + y^2}$$

$$144x^2 - 600x + 625 = 100x^2 - 600x + 100y^2$$
$$44x^2 - 100y^2 = 275$$

YADA !!!

Verilen noktalar **ODAK**, $2c=6$, $c=3$

Uzaklıkları farkı **ASAL EKSEN**, $2a=5$, $a = \frac{5}{2}$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

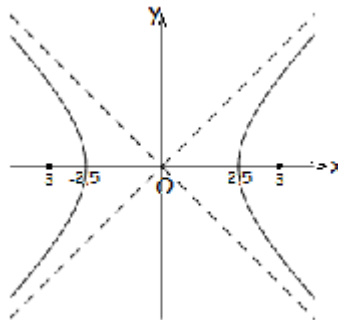
$$9 = \frac{25}{4} + b^2$$

$$b^2 = \frac{11}{4}$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\frac{x^2}{\frac{25}{4}} - \frac{y^2}{\frac{11}{4}} = 1$$

$$44x^2 - 100y^2 = 275$$

ÖRNEK:

$9x^2 - 16y^2 = 144$ hiperbolünün;

Odak ve köşelerinin koordinatlarını,
Doğrultmanlarının ve asimptotlarının denklemlerini,
Parametre uzunluğunu ve dış merkezliğini bulup grafiğini çiziniz.

ÇÖZÜM:

$$9x^2 - 16y^2 = 144$$

$$\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$a^2 = 16 \quad a = 4 \quad A_1(-4,0) \quad A_2(4,0) \quad \text{Asal eksen köşeleri}$$

$$b^2 = 9 \quad b = 3 \quad B_1(0,-3) \quad B_2(0,3) \quad \text{Sanal eksen köşeleri}$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

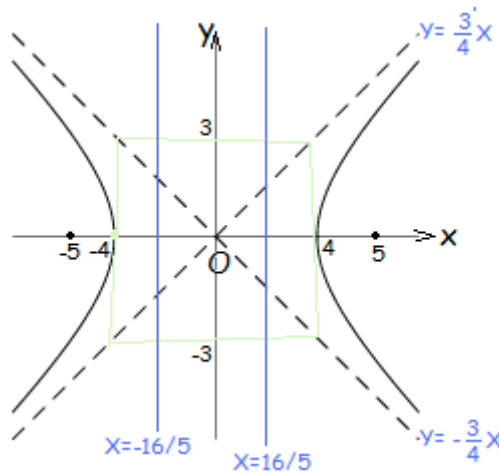
$$c^2 = 16 + 9 = 25 \quad c = 5 \quad F_1(-5,0) \quad F_2(5,0) \quad \text{Odaklar}$$

$$L_1: x = -\frac{a}{e} = -\frac{a^2}{c} = -\frac{16}{5} \quad L_2: x = \frac{a}{e} = \frac{a^2}{c} = \frac{16}{5} \quad \text{Doğrultmanlar}$$

$$y = \pm \frac{b}{a}x \quad y = -\frac{3}{4}x \quad y = \frac{3}{4}x \quad \text{Asimptotlar}$$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{5}{4} \quad \text{Dış merkezlik}$$

$$\frac{2b^2}{a} = \frac{9}{2} \quad \text{Parametre}$$

Hiperbolün $P(x_1, y_1)$ noktasındaki teğetin denklemleri: $\frac{x \cdot x_1}{a^2} - \frac{y \cdot y_1}{b^2} = 1$

$y=mx+n$ doğrusunun hiperbole teğet olma koşulu (Değme şartı): $n^2=a^2m^2-b^2$

$y = mx + \sqrt{a^2m^2 - b^2}$ doğrusu m 'in her değeri için hiperbole teğettir.

Bu teğetlerin değme noktalarının koordinatları: $x_0 = -\frac{a^2m}{n}$ $y_0 = -\frac{b^2}{n}$

Hiperbolün paralel kirişlerinin orta noktalarının geometrik yerine **Eşlenik Köşegen** denir.

$y=mx$ köşegeninin eşleniği: $y = \frac{b^2}{a^2m}x$ $m_1 \cdot m_2 = \frac{b^2}{a^2}$

Odakların teğet üzerindeki izdüşümleri, O merkezli, a yarıçaplı çember (**Asal Çember**) üzerindedir.

Odakların teğete uzaklıkları çarpımı b^2 dir.

Hiperbolün dik teğetleri, O merkezli, $\sqrt{a^2 - b^2}$ yarıçaplı çember üzerinde kesişir.

Hiperbolün iki asimptotu ve bir teğetinin oluşturduğu üçgenin alanı sabit olup $a \cdot b$ birimkaredir.

Verilen bir çembere teğet olan ve bu çemberin dışında verilen bir noktadan geçen çemberlerin merkezlerinin geometrik yeri bir hiperboldür.

$a=b$ ise Hiperbol **İKİZKENAR HİPERBOL** adını alır.

İkizkenar hiperbolün denklemi $x^2-y^2=a^2$ veya

$x \cdot y = \frac{c^2}{4} = \frac{a^2}{2}$ (asimptotlara göre) şeklinde yazılabilir.

Odakları $(0, \mp c)$, Asal eksen köşeleri $(0, \mp a)$ olan hiperbolün denklemi:

$$\frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{b^2} = 1$$

Merkezi (h, k) ve asal eksenini x eksenine paralel olan hiperbolün denklemi:

$$\frac{(x-h)^2}{a^2} - \frac{(y-k)^2}{b^2} = 1 \quad \text{Asimptotları: } y-k = \mp \frac{b}{a}(x-h)$$

Merkezi (h, k) ve asal eksenini y eksenine paralel olan hiperbolün denklemi:

$$\frac{(y-k)^2}{a^2} - \frac{(x-h)^2}{b^2} = 1 \quad \text{Asimptotları: } y-k = \mp \frac{a}{b}(x-h)$$